

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	7.6.	20 19. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-72/19-18/2	
VEZA:		
EPA:	688 XXVI	
SKRAĆENICA:		PRILOG:

Crna Gora
VLADA CRNE GORE
Broj: 07-2077/2
Podgorica, 6. jun 2019. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE
Gospodin Ivan Brajović, predsjednik

PODGORICA

Vlada Crne Gore, na sjednici od 30. maja 2019. godine, razmotrila je Izvještaj o radu sa Finansijskim izvještajem Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost za 2018. godinu, koji je dostavilo Ministarstvo ekonomije.

S tim u vezi, Vlada na osnovu člana 5 stav 1 tačka 3 Zakona o elektronskim komunikacijama („Službeni list CG“, br. 40/13, 56/13 i 2/17), daje sljedeće

MIŠLJENJE

Izvještaj o radu Agencije urađen je u skladu sa Zakonom o elektronskim komunikacijama (član 26) i daje sveobuhvatan i detaljan pregled razvoja sektora elektronskih komunikacija i poštanske djelatnosti, realizacije obaveza iz domena Univerzalnog servisa i univerzalne poštanske usluge, uvedenih regulatornih mjera, aktivnosti u dijelu upravljanja ograničenim resursima, ostvarivanja i zaštite interesa korisnika elektronskih komunikacionih i poštanskih usluga, kao i pregled ispunjenja ostalih obaveza iz Plana rada Agencije za 2018. godinu.

Vlada konstatuje da je Agencija izvršila sve aktivnosti koje su bile predviđene Planom rada Agencije za 2018. godinu, kao i da je poslovnu godinu završila sa ukupnom dobiti u iznosu od 0,92 mil. €.

IZVJEŠTAJ O RADU

Pravovremena i kvalitetno utvrđena politika razvoja elektronskih komunikacija od strane Vlade Crne Gore, kao i predvidljiv, razvijen i usaglašen regulatorni okvir, koji je shodno svojim nadležnostima uspostavila Agencija, doprinijeli su nastavku trenda razvoja tržišta elektronskih komunikacija i tokom 2018. godine, kako u pogledu razvoja tržišta elektronskih komunikacija, tako i razvoja elektronskih servisa i efikasnog korišćenja ograničenih resursa (radio-frekvencija i numeracije/adresa).

Razvoj sektora elektronskih komunikacija

Elektronske komunikacione mreže i elektronska komunikaciona infrastruktura u Crnoj Gori su na visokom stepenu razvoja, a za pružanje usluga korisnicima primjenjuju se najsavremenije tehnologije. Od strane operatora sprovedena je migracija mreža na All-IP okruženje, tako da se preko jedinstvene mreže bazirane na IP protokolu pružaju usluge prenosa glasa, podataka i distribucije AVM sadržaja.

U toku 2018. godine u razvoj elektronskih komunikacionih mreža i servisa operatori su uložili preko 91 milion eura, što je doprinijelo daljem povećanju dostupnosti i pružanja savremenih elektronskih usluga visokog kvaliteta na cijeloj teritoriji Crne Gore. Višegodišnji trend velikih investicija u sektoru elektronskih komunikacija potvrđuje činjenicu da u Crnoj Gori imamo stabilan i predvidljiv regulatorni okvir, koji je stvorio jednake uslove za sve učesnike na tržištu elektronskih komunikacija.

Tokom 2018. godine nastavljen je trend povećanja broja korisnika, koji elektronskim komunikacionim mrežama pristupaju putem najsavremenijih tehnologija, broja priključaka fiksnog širokopojasnog pristupa, kao i brzina kojima korisnici pristupaju internetu.

U Registar operatora elektronskih komunikacija upisano je 35 operatora.

Na kraju 2018. godine broj fiksnih pretplatničkih linija iznosio je 172.880 što odgovara penetraciji od 27,88% u odnosu na broj stanovnika. U poređenju sa prethodnom godinom broj fiksnih pretplatničkih linija je veći za 13,62%. Na kraju 2018. godine broj korisnika mobilne telefonije u Crnoj Gori iznosio je 1.134.412 što odgovara penetraciji od 182,96%. U odnosu na isti period prošle godine broj korisnika je veći za 8,59%. Broj korisnika fiksnog širokopojasnog pristupa internetu na kraju 2018. godine je iznosio 157.776 i porastao je za 12,5% u odnosu na prethodnu godinu. Penetracija ove usluge u odnosu na broj domaćinstava iznosi 79,5%, a ukupan internet saobraćaj u fiksnim mrežama povećan je za 65% u odnosu na prethodnu godinu. Broj priključaka distribucije AVM sadržaja na kraju 2018. godine je iznosio 229.653, što predstavlja godišnji rast od 11,5%.

Sprovedene regulatorne mjere

Tokom 2018. godine, po rješenju Agencije, došlo je do smanjenja cijena usluga terminacije i originacije poziva iz fiksne i mobilne mreže za sve operatore sa značajnom tržišnom snagom. Cijena terminacije poziva u fiksnu mrežu smanjena je sa 0.80 €cent/min na 0,65 €cent/min, a cijena usluge terminacije poziva u mobilnu mrežu operatora sa značajnom tržišnom snagom 1,06 €cent/min na nivo od 0,85 €cent/min.

Agencija je nakon prihvatanja sprovedenih aktivnosti na Projektu računovodstvenog odvajanja i troškovnog računovodstva, Crnogorskom

Telekomu naložila da, od 01.05.2018. godine, snizi cijene sljedećih usluga: ADSL pakete na veleprodajnom nivou za 8%, veleprodajne cijene iznajmljenih linija, maloprodajne cijene poziva iz fiksne mreže Crnogorskog Telekoma (ka drugim fiksnim mrežama u Crnoj Gori za 40%, ka mobilnim mrežama u Crnoj Gori za 10%, ka mobilnim i fiksnim mrežama u drugoj, trećoj i četvrtoj međunarodnoj zoni za 10%), kao i da snizi maloprodajne cijene usluge pristupa internetu za sve ADSL pakete za 10%. Na ovaj način Agencija kroz sniženje cijena, u skladu sa nadležnostima iz Zakona o elektronskim komunikacijama, obezbjeđuje zaštitu konkurencije i povećava ekonomsku dostupnost elektronskih komunikacionih usluga u Crnoj Gori.

Agencija je tokom 2018. godine nastavila sa sprovođenjem aktivnosti vezanih za postupke analize relevantnih tržišta sa ciljem procjene stepena efikasnosti tržišta i praćenjem stepena implementacije regulatornih mjera nametnutih rješenjima operatorima sa značajnom snagom na relevantnim tržištima. Tokom 2018. godine sproveden je Test tri kriterijuma na tržištu usluga širokopoasnog pristupa internetu na nivou maloprodaje, a rezultat Testa tri kriterijuma je pokazao da je ovo relevantno tržište konkurentno. Na osnovu toga, Agencija je donijela Rješenje o deregulaciji ovog tržišta.

Nadzor nad radom operatora elektronskih komunikacija koji su registrovani kod Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost vrši Agencija preko nadzornika za elektronske komunikacije. U toku 2018. godine izvršeno je 206 pregleda, od čega je 176 planiranih pregleda i 30 vanrednih pregleda.

Univerzalni servis

Tokom 2018. godine nastavljeno je pružanje Univerzalnog servisa u Crnoj Gori shodno važećoj regulativi od strane operatora Univerzalnog servisa za pružanje usluge Univerzalnog imenika i Univerzalne službe informacija (Mtel d.o.o.) i operatora Univerzalnog servisa za pružanje usluga pristupa elektronskoj komunikacionoj mreži, telefonskih poziva i pristupa internetu na cijeloj teritoriji Crne Gore (Crnogorski Telekom a. d.).

Dodijeljeni ograničeni resursi

U 2018. godini donijeto je 2.525 odobrenja za korišćenje radio-frekvencija, rješenja o utvrđivanju tehničkih i operativnih uslova za korišćenje odobrenih radio-frekvencija i rješenja o dodjeli pozivnog znaka/MMSI broja, a oduzeto je 114 odobrenja za korišćenje radio-frekvencija i rješenja o utvrđivanju tehničkih i operativnih uslova za korišćenje odobrenih radio-frekvencija.

Značajne aktivnosti su obavljene po pitanju planiranja korišćenja radio-frekvencijskih resursa u vidu donošenja odgovarajućih planova raspodjele za različite radiokomunikacione službe i različite radiofrekvencijske opsege,

a u skladu sa Planom namjene radio-frekvencijskog spektra. U 2018. godini operatori su podnijeli ukupno 34 zahtjeva za odobrenje brojeva i/ili adresa i 6 zahtjeva za oduzimanje prava za korišćenje ovih resursa.

Zaštita interesa korisnika

Tokom 2018. godine, Agenciji je podnijeto 537 žalbi korisnika javnih elektronskih komunikacionih usluga na odluke operatora, po prigovorima korisnika. Ukupno 300 žalbi riješeno je u korist pretplatnika, što je 55,87% od ukupnog broja podnijetih žalbi.

Razvoj tržišta poštanske djelatnosti

U izvještajnom periodu ostvaren je napredak i na tržištu poštanskih usluga. Poštanski operatori su u toku 2018. godine ostvarili 10,2% više poštanskih usluga u odnosu na prethodnu godinu. Takođe je došlo i do poboljšanja kvaliteta pružanja poštanskih usluga u mreži univerzalnog poštanskog operatora.

Na kraju 2018. godine u registar operatora poštanskih usluga bilo je upisano 8 operatora.

Stručni nadzor nad radom operatora poštanskih usluga koji su registrovani kod Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost vrši Agencija preko nadzornika za poštansku djelatnost. U toku 2018. godine izvršeno je 26 pregleda, od kojih 21 redovni pregled i 5 vanrednih pregleda.

Ostali zadaci iz plana rada

Na osnovu Izvještaja o radu može se zaključiti da je Agencija izvršila i ostale aktivnosti koje su bile predviđene Planom rada Agencije za 2018. godinu.

Što se tiče dugogodišnjih sudskih sporova Agencije sa Telenorom, isti u 2018. godini nijesu pravosnažno okončani.

Spor o godišnjim naknadama za korišćenje frekvencija će se, nakon neuspjelih pokušaja da se spor riješi mirnim putem, nastaviti u 2019. godini donošenjem rješenja nadležnog ministarstva, kao drugostepenog organa u postupku. Spor u vezi tužbe Telenora za produženje prava korišćenja frekvencija se nastavlja pred Upravnim sudom.

FINANSIJSKI IZVJEŠTAJ

Uvidom u Finansijski izvještaj Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost za 2018. godinu, kao i Izvještaj o izvršenoj reviziji finansijskih iskaza za 2018. godinu, utvrđeno je da je Agencija poslovnu 2018. godinu završila sa dobiti u iznosu od 0,92 mil. €.

Ostvareni poslovni prihodi Agencije u 2018. godini iznose 4,63 mil. € i odnose se na naknade koje su predviđene Zakonom o elektronskim komunikacijama i Zakonom o poštanskim uslugama.

Ukupni ostvareni rashodi Agencije za 2018. godinu iznose 3,74 € i manji su za 16,60% u odnosu na planirane rashode za 2018. godinu.

Nezavisni revizor je dao pozitivno mišljenje na finansijske iskaze Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost za 2018. godinu.

PREDSJEDNIK

Đuško Marković

Đuško Marković